

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

116. Pons in Rheno: Ex eodem, l. 4. de bello Gallico.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

videor, quarum illa in silice requiescit, illa aliam refrigerat, sicut alia, estque ex aqua quæ quid trahat; est quæ ceruina terram delpectet, victum inde quaesitura.

Vide quoque apud *Elianum*, libro 13. de animalibus, cap. 18. egregiam descriptionem horti Regii Indorum.

M O N S.

Ex *Maffæo*, lib. 5.

Descriptio CXIII.

Sed præcipua camino *Tarnatenfi* nobilitas; Mons in nubes assurgit excelsus, & arduus, cuius inferiora densis nemoribus vestiuntur: superiora ex incendijs glabra & horrida sunt: in vertice crater hiatus vasto in plures circulos circumductos maiores minoribus, ad speciem amphitheatrici discedit, inde per æquinoctia, maximè certis flantibus ventis, cum horrifono fremitu flammæ atro mystæ fumo & fauillis erumpunt, & omnia latè loca cineribus complent.

FLVVIVS EXVNDANS.

Plinius lib. 8. epist. 17.

Descriptio CXIV.

Nunc istic quoque immitte & turbidum cœlum, hic assidua tempestates & crebra diluua: *Tyberis* alueum excessit, & demissioribus ripis altè superfunditur; quamquam fossa, quam providentissimus Imperator facit, exhaustus, premit valles, innatat campis: quæque planum solum pro solo cernitur, inde, quæ soler flumina accipere, & permista deuehere, velut obuius retrò cogit; atque ita alienis aquis aperit agros, quos ipse non tangit.

Anio delicatissimus amnis, ideoque adiacentibus villis velut inuitatus, ac retentus, magna ex parte nemora, quibus inumbratur, & fregit, & rapuit. Subruir montes, & decidendum mole pluribus locis clausus, dum amissum iter quaerit, impulit tecta, ac se super ruinas e-

uexit atque extrulit. Viderunt hi, quos excelsioribus terris illa tempestas non deprehendit: alibi diuitum apparatus, & grauem supellectilem, alibi instrumenta ruris, alibi boues, aratra, rectores, hic soluta & libera armenta: atque inter hæc arborum truncos, aut villarum trabes, atque culmina variè lateque fluitantia: ac ne illa quidem loca malo vacauerunt, ad quæ non ascendit amnis, nam pro amne imber assiduus, & deiecti nubibus turbines, prompta opera, quibus pretiosa rura cinguntur, quassata, atque etiam disiecta monumenta, multi eiusmodi casibus debilitati, obruti, obruti, & aucta luctibus damna.

FLVMEN ALDVABIS.

Ex *Cæsare* lib. 1. de bello Gallico.

Descriptio CXV.

Flumen *Alduabis*, ut circino circumductum, penè totum oppidum cingit: reliquum spatium, quod non est amplius pedum DC. quæ flumen intermittit, mons continet magna altitudine, ita ut radices eius montis ex utraque parte ripæ fluminis contingant. Hunc murus circumdatus arcem efficit, & cum oppido coniungit.

PONS IN RHENO.

Ex eodem lib. 4. de bello Gallico.

Descriptio CXVI.

Cæsar *Rhenum* transire decreuerat, sed nauibus transire, neque satis tutum esse arbitrabatur, neque suæ, neque populi *Romani* dignitatis esse statuebat. Itaque etsi summa difficultas faciendi pontis proponebatur, propter latitudinem, rapiditatem, altitudinemque fluminis; tamen id sibi contendendum, aut aliter non transducendum exercitum existimabat. Rationem igitur pontis hanc instituit, Tigna bina sesquipedalia,

pau-

paulum ab imo præacuta, dimensa ad altitudinem fluminis, intervallo pedum duorum inter se iungebat. Hæc cum machinationibus immissa in flumine defixerat, fistulicque adegerat, non sublicæ modo directæ ad perpendicularum, sed prona, ac fastigiata, ut secundum naturam fluminis procumberent. His item contraria duo ad eundem modum iuncta: intervallo pedum quadragenam ab inferiore parte, contra vim atque impetum fluminis conuersa statuebat: hæc utraque bipedalibus trabibus immixtis, quarum eorum rignorum iunctura distabat, binis utrimque fibulis ab extrema parte distinebantur. Quibus disclusis, atque in contrariam partem reuictis, tanta erat operis firmitudo, atque ea rerum natura, ut, quo maior vis aquæ le incitauisset, hæc arctius illigata tenerentur. Hæc directæ materia iniecta contrebantur, ac longurij, craticulæque consternebantur, ac nihilo seculius sublicæ ad inferiorem partem fluminis obliquæ adigebantur, quæ, pro pariete subiectæ, & cum omni opere coniunctæ, vim fluminis exciperent: & alia item supra pontem mediocri spatio; ut si arborum trunci, siue naues, deijcendi operis causa, essent à barbaris missæ, his defensoribus earum rerum vis minueretur, neu ponti nocerent.

F O N S.

Ex Apuleio, in Metam.

Descriptio CXVII.

Namque ibi saxum immani magnitudine procerû, & inaccessa salebritate subricum, medijs de faucibus lapidis, fontes horridos euomebat: qui statim proni foraminis lacinijs editi, perque procliuè delapsi, & angusti canalibus exsecto contacti tramite, proximam conuallem latenter incidebant, dextera, lauaque cotibus cauatibus perferpunt, & longa colla porrecti sæui Dracones, inconniua vigilia luminibus addictis, & in perpetuam lucem populis excubantibus.

CLITVMNVS

fons.

Plinius, lib. 8. epist. 8.

Descriptio CXVIII.

Vidistine aliquando Clitumnum fontem? si nondum: (& puro nondum, alioqui narrafes mihi) vide quem: ego (pænitet tarditatis) proximè vidi.

Modicus collis affurgit, antiqua cupressu, numerosus, & opacus: hunc subter fons exit, & exprimitur pluribus venis, sed imparibus, eluctatusque facit gurgitem, qui lato gremio patescit purus, ac vitreus, ut numerate iactas stirpes, & relucentes calculos possis. Inde, non loci deuexitate, sed ipsa sui copia, & quasi pondere impellitur. Fons adhuc, & iam amplissimum flumen, atque etiam natium patiens, quas obuias quoque, & contrario nisu in aduersa tendentes transmittit, & perfert: adeo validus, ut illa, quæ properat ipse, tanquam per planum solum, remis non adiuuetur.

Iucundum utrumque, per iocum, & ludum fluitantibus, ut flexerint cursum, laborem otio, otium labore variare, ripæ fraxino multa, multa populo vestiuntur: quas amnis perspicuus, velut mersas viridi imagine muniuetur.

Rigor aquæ certauerit niuibis, nec color cedit, adiacet templum prisicum, & religiosum. Stat Clitumnus ipse amictus, indutusque prætexta: præsens numen, atque etiam fatidicum indicant sortes. Sparsa sunt circa sacella complura, totidemque Dei simulachra, sua cuique veneratio, suum nomen: quibusdam verò etiam fontes: nam præter illum, quasi parentem cæterorum, sunt minores capite discreti, sed flumini miscentur, quod ponte transmittitur: is terminus sacri, profanique. In superiore parte nauigare tantum, infra etiam natare concessum: Balineum, Hispellates, quibus illum locum Diuus Augustus dono dedit, publicè præbet, & hospitium: nec desunt villæ, quæ sequuta fluminis amœnitatem margini instunt, in summa nihil erit, ex quo non capias voluptatem.

Nota in Clitumnum fontem.

Vide, quem ego proximè vidi.

Notat sua hypotyposcos τὴν φάλακρον τὴν ἀρπύριαν, quæ rem cæterorum absentem, legentium penè subiiciat oculis.

Modicus collis, &c. Fontem in arborum ramis opacatum significat: quod tantoperè Aelianus.